

ΑΡ. Π. ΚΟΥΡΤΙΔΗ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ Β' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΕΚΔΟΣΗ 20^η ΔΙΩΡΘΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΚΡΙΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟ
ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ Α. ΒΩΤΤΗ

Διφθ. έγκριτ. αποφορτισ

39602/13087
28 VII 32

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΑΙ ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & ΣΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ"
46^Α —ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ—46^Α
1933

Κάθε γνήσιο αντίτυπο πρέπει να ἔχη σ' αὐτὴν τὴν
σελίδα τὴν σφραγίδα τοῦ Βιβλιοπωλείου τῆς «Ἑστίας».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Τί κάνει μιὰ μάνα
γιὰ το ἄρρωστο παιδάκι της.

1

Ἕνα παιδάκι ἦταν πολὺ ἄρρωστο.
Δὲν εἶχε ὄρεξη νὰ φάη, οὔτε νὰ παίξη.
Ἦταν στὸ κρεβάτι· εἶχε θέρμη καὶ ζά-
λη, καὶ βογγοῦσε.

Κοντὰ του καθόταν ἡ μανούλα του.

ὦ! πόσο λυπημένη ἦταν! Ἐβλεπε τὸ
χλομὸ καὶ στεγνὸ πρόσωπό τοῦ παιδιοῦ
της, ἔβλεπε τὸ στηθάκι του ν' ἀνεβοκα-
τεβαίνει καθὼς ἀνάσαινε μὲ κόπο, καὶ
τὰ μάτια της γέμιζαν δάκρυα.

«Θεέ μου» ἔλεγε, «γλίτωσε τὸ παιδάκι
μου!»

Μέρα καὶ νύχτα δὲν ἔφευγε ἀπὸ τὸ
προσκέφαλό του.

Ἡ ἴδια μὲ τὸ χέρι της τοῦ ἔδινε τὰ
γιατρικά.

Δὲν ἔκλεινε μάτι, δὲν ξεκουραζόταν
στιγμή. Ἦταν πάντα ἐκεῖ κοντὰ στὸ
παιδί της.

Ὁ Θεὸς ὅμως τὴ λυπήθηκε τὴν καλὴ
μάννα, καὶ τὸ παιδάκι της ἔγινε καλὰ.

Σηκώθηκε ἀπὸ τὸ κρεβάτι. Ἄρχισε νὰ
περπατῇ σιγὰ σιγὰ.

Τὸ πρόσωπό του δὲν εἶναι πιά χλομό.
Ἡ σβησμένη ματιὰ του ἀρχισε νὰ γίνεται
πάλι ζωηρή.

Τὸ πρόσωπο τῆς μάννας λάμπει τώρα
ἀπὸ χαρά.

«Θεέ μου, σ' εὐχαριστῶ!» λέει ἐμπρὸς
στὰ εἰκονίσματα.

Μὰ καὶ τώρα ποὺ εἶναι καλύτερα τὸ
παιδί της, δὲ φεύγει ἀπὸ κοντά του.

Τὸ φροντίζει μόνη της. Ἡ ἴδια τοῦ
φέρει τὸ ζουμί του. Τὸ σκεπάζει νὰ μὴν
κρυώσῃ. Τὸ κοιτάζει στὰ μάτια, νὰ ἰδῇ
τί θέλει.

Μιὰ μέρα τὸ παιδί τῆς εἶπε :

«Τί καλή πού εἶσαι, μάνα, καὶ πόσο
σ' ἀγαπῶ!..

»Ξαίρεις, τότε πού ἤμουν πολὺ ἄρρω-
στος, μιὰ νύχτα ξύπνησα καὶ σὲ εἶδα
σκυμμένη ἐπάνω μου...

«Μοῦ ἔσφιγγες τὸ χέρι μου καὶ μοῦ
μιλοῦσες, θυμᾶσαι;... Μανούλα μου, σ'
ἀγαπῶ πολὺ!»

2. Ἡ μητέρα μου.

Πῶς τὴν καλή μου τὴ μητέρα
νά κάμω ἐγὼ νὰ λατρίδῃ,
πού ὅλη νύχτα καὶ ὅλη μέρα
γιὰ τὸ καλό μου προσπαθεῖ;

Αὐτὴ στὰ στήθη τὰ γλυκά της
μὲ εἶχε βρέφος ἀπαλό,
μὲ κάθιζε στὰ γόνατά της
καὶ μ' ἔμαθε καὶ νὰ μιλῶ.

Αὐτὴ μὲ τρέφει καὶ μὲ ντύνει,
αὐτὴ γιὰ μὲ πρωὶ ξυπνᾷ,
Καὶ δίπλα στὴ μικρὴ μου κλίνη
σὰν ἄρρωστήσω ξαγρυπνᾷ.

Καὶ πῶς λοιπὸν τέτοια μητέρα
νὰ κάμω ἐγὼ νὰ λυπηθῇ,
ποῦ ὅλη νύχτα κι' ὅλη μέρα
γιὰ τὸ καλὸ μου προσπαθεῖ;

(Γ. Βιζυηνός)

3. Τί κάνει μιὰ κότα γιὰ τὰ πουλάκια της.

Ἕνα πρωί, ἡ κυρία Ἑλένη βγῆκε πε-
ρίπατο μὲ τὸ κοριτσάκι της, τὴν Ἄννα.

Σ' ἓνα χωράφι εἶδαν μιὰ κότα μὲ τὰ
κοτόπουλά της.

«Τί ὁμορφα πουλάκια καὶ πῶς τρέχουν
ζωηρά!» εἶπε ἡ Ἄννα.

Ἕξαφνα ἡ κότα ἔγινε ἀνήσυχη. Ἕτρεχε
μὲ ἀνοιγμένες φτεροῦγες, γονάτιζε καὶ
φώναζε τὰ μικρά της μὲ δυνατὴ φωνή.
Τὰ πουλάκια ἔτρεχαν στὴ μάνα τους καὶ
κρύβονταν κάτω ἀπὸ τὶς φτεροῦγες της.

Ἡ μικρὴ Ἄννα κοίταζε μὲ ἀπορία τὴν
κότα.

«Μητέρα, τί ἔχει ἡ κότα καὶ φαίνεται
ἔτσι φοβισμένη;» ρώτησε.

Ἡ κυρία Ἑλένη ἔδειξε στὸ κοριτσάκι

της ένα μικρό σημάδι ψηλά στον οὐρανό,
καὶ εἶπε:

«Τὸ βλέπεις αὐτὸ τὸ μαῦρο σημάδι,
ἐκεῖ ψηλά στον οὐρανό; Εἶναι γεράκι.

»Τὸ γεράκι ἀρπάζει καὶ τρώει κότες
καὶ κοτόπουλα.

»Ἡ καημένη ἢ κότα τὸ εἶδε ἀπὸ μα-
κριὰ καὶ φοβήθηκε γιὰ τ' ἀγαπημένα της
πουλάκια.

»Τὰ φώναξε γρήγορα σιμά της, γιὰ νὰ
τὰ γλιτώσει ἀπὸ τὸ φοβερὸ γεράκι».

Ἡ Ἄννα τρόμαξε. Ἰσχυρίστηκε σφιχτὰ
ἀπὸ τὴ μητέρα της, μὴν τὴν ἀρπάξει κι
αὐτὴν τὸ ἀρπαχτικὸ πουλί.

Μὰ τὸ γεράκι δὲν τόλμησε νὰ χυθῇ
ἐπάνω στὴν κότα καὶ στὰ κοτόπουλα.
Εἶδε ἀνθρώπους ἐκεῖ κοντά τους καὶ
φοβήθηκε. Στάθηκε ψηλά, φτεροζυγιά-
στηκε κι ἔφυγε. Ἡ κότα, ὅταν εἶδε πὼς
πέταξε μακριὰ ὁ φοβερός ἐχθρός, σηκώ-
θηκε, καὶ ἀμέσως τὰ κοτόπουλα ἄρχισαν
πάλι νὰ τρέχουν ζωηρὰ ἐδῶ κι ἐκεῖ καὶ
χαρούμενα.

4. Ἡ κότα

1

Ποιὸ παιδί δὲ μὲ ξαίρει;

Ὅλοι μὲ γνωρίζουν ἀπὸ τὰ κόκκινα
λειριὰ πού ἔχω στὸ κεφάλι μου κι ἐμπρὸς
στὸ λαιμό μου.

Τὸ κορμί μου τὸ σκεπάζουν πούπουλα
καὶ φτερά.

Ἡ οὐρά μου δὲν εἶναι μεγάλη.

Οἱ φτεροῦγες μου εἶναι μικρές, καὶ γι'
αὐτὸ δὲ μπορῶ νὰ πετάξω ψηλά οὔτε
πολλή ὥρα.

Περπατῶ ὅμως μ' εὐκολία, καὶ τρέχω
μάλιστα γρήγορα, ὅταν εἶναι ἀνάγκη. Ἐχω
δυὸ δυνατὰ πόδια. Στὸ καθένα ἔχω τρία
δάχτυλα ἐμπρὸς κι ἓνα πίσω.

Ξυπνῶ πρὶν βγῇ ὁ ἥλιος, καὶ κοιμοῦ-
μαι νωρίς, ἅμα βασιλέψῃ.

Ὅταν ὁ καιρὸς εἶναι καλός, γυρίζω
ἐπάνω κάτω ὅλη τὴ μέρα στὸ δρόμο,
στήν αὐλή, στὰ χωράφια.

Τὴ νύχτα συμμαζεύουμαι στὸ κοτέτσι.

Τὸ ἴδιο κάνω καὶ ὅταν εἶναι κακὸς και-
ρὸς καὶ βρέχη ἢ χιονίζει. Τὸ κοτέτσι δὲν
τὸ φτιάνω μόνη μου. Ἄλλα πουλιὰ φτιά-
νουν μόνα τους τὴ φωλιά τους. Ἐμένα
τὴν κατοικία μου τὴν κάνει ὁ ἀφεντικός,
μου ἢ ἡ κυρά μου.

Ἡ κότα - κλωσα.

Ἄν τύχη ὅμως καὶ δὲν ἔχω κοτέτσι,
φωλιάζω σὲ στάβλους, σὲ ἀπουθῆκες, ὅ-
που βρῶ.

Ἄμα γίνω ἑξι μηνῶν, ἀρχίζω νὰ γεννῶ
αὐγά. Γεννῶ πολλὰ στὴ ζωή μου.

Τὰ πρῶτα τρία χρόνια γεννῶ ἑκατὸ αὐγά τὸ χρόνο καὶ περισσότερα, ὕστερα ὅμως λιγώτερα, καὶ ἅμα γίνω ὀχτὼ χρόνων, εἶμαι γριὰ καὶ δὲ γεννῶ πιά.

“Ολοι ξαίρετε πὼς καθαρίζω πρὶν γεννήσω. Ἀφοῦ τὸ γεννήσω τὸ αὐγό, καθαρίζω πάλι ἀπὸ τῆ χαρά μου καὶ πίνω νερό.

Ἀγαπῶ πολὺ τὸ καθαρὸ νερό.

“Οταν ἔρθῃ ἡ ὥρα νὰ βγάλω πουλάκια, μένω στὴ φωλιά μου καὶ βγάζω μιὰ ξεχωριστὴ φωνή.

Τὸ νιώθει τότε ἡ κυρά μου, καὶ μοῦ στρώνει τὴ φωλιά μου μὲ ἄχυρο, καὶ μοῦ βάζει μέσα δώδεκα ὡς δεκοχτὼ αὐγά, ὅσα φτάνουν νὰ σκεπάσουν οἱ φτεροῦγες μου.

Ἐγὼ κάθουμαι ἀπάνω σ’ αὐτὰ μὲ μεγάλη ὑπομονή, δεκοχτὼ μέρες τὸ καλοκαίρι καὶ εἰκοσιπέντε τὸ χειμῶνα. Τὰ ζεσταίνω μὲ τὰ φτερά μου. Τὰ κλωσῶ.

Λίγο λίγο, μέσα σὲ κάθε αὐγὸ γίνεται ἀπὸ ἓνα πουλάκι, καὶ τρέφεται μὲ τὸ ἀσπράδι ποὺ ἔχει μέσα τὸ αὐγό. “Οταν τελειώσῃ τὸ ἀσπράδι, τὸ πουλάκι σπάζει

μέ τῇ μύτῃ του τὸ αὐγόφλουδο καὶ βγαίνει στὸν κόσμο.

Τὰ πουλάκια μου ξαίρουν καὶ περπατοῦν ἀμέσως. Εἶναι μιὰ χαρὰ νὰ τὰ βλέπῃς νὰ τρέχουν ἀπὸ πίσω μου μέ τὰ λεπτὰ ποδαράκια τους. Γιὰ φτερὰ ἔχουν ἀκόμη λίγο χνούδι.

Ἐξι βδομάδες τὰ φροντίζω μέ πολλή ἀγάπη.

Τὰ γνωρίζω τὰ παιδιά μου, ὅσα κι ἂν εἶναι, καὶ τὰ ξεχωρίζω ἀπὸ τὰ πουλάκια καὶ ἀπὸ ἄλλης κότας.

Κι αὐτὰ τὰ καημένα γνωρίζουν τὴ φωνὴ τῆς μάνας τους, καὶ τρέχουν κοντά μου ὅταν τὰ φωνάζω.

Μπορῶ νὰ βροῖσκω μόνη μου τὴν τροφή μου. Μὲ τὰ χοντρὰ καὶ δυνατὰ νύχια μου σκαλίζω τὸ χῶμα ἢ τὴν κοπριά, γιὰ νὰ βρῶ ὅ,τι μπορέσω.

Τὰ μάτια μου, τὰ μικρὰ καὶ στρογγυλά, βλέπουν πολὺ καὶ δὲ μοῦ ξεφεύγει

οὔτε σπόρος οὔτε σκουληκάκι. Τὸ ράμ-
φος μου εἶναι μικρό, γυρτὸ στήν ἄκρη,
ἀλλὰ γερὸ καὶ κοφτερό. Μὲ αὐτὸ σπά-
ζω καὶ τὸ ὄστρακο τῶν σαλιάγκων καὶ
τρώγω τὸ φαῖ τους.

Ἀνεβαίνω σὲ κληματαριές καὶ σὲ δέν-
τρα καὶ τρώγω τοὺς καρπούς τους. Τρέ-
χω ἐκεῖ πού τρώει τὸ ἄλογο ἢ τὸ πρό-
βατο καὶ τσιμπῶ ὅ,τι προφτάσω. Μπαίνω
καὶ σὲ λαχανόκηπους, καὶ τότε οἱ περι-
βολάσηδες δὲ μένουν διάλου εὐχαριστη-
μένοι.

Κι ἡ κυρά μου μοῦ ἐτοιμάζει τροφή.
Μοῦ ρίχνει σπόρους ἀπὸ γεννήματα, μοῦ
βάζει σὲ μιὰ γαβάθα χυλὸ ἀπὸ πίτουρα,
μοῦ δίνει μικρούτσικα κομμάτια κρέας,
φλοῦδες ἀπὸ ὀπωρικά καὶ ψίχουλα.

Τ' ἀφτιά μου εἶναι δυὸ τρουπίτσες πού
μόλις φαίνονται· μὲ αὐτὰ ὅμως ἐγὼ ἀ-
κούω, καὶ μόλις μὲ φωνάξη ἡ κυρά μου,
τρέχω βιαστικά, γιατί πάντα ἔχω ὄρεξη.

Ὅπως βλέπετε, τρώγω ἀπ' ὅλα. Ἀλλὰ
δὲ φροντίζω μόνο γιὰ τὸν ἑαυτό μου.

Όταν βροῖσκω τροφή, φωνάζω με ξεχωριστή φωνή τὰ μικρά μου. Ἄν εἶναι σπόροι, τοὺς σπάζω· ἂν εἶναι μεγάλα σκουλήκια, τὰ κομματιάζω με τὸ ράμφος μου καὶ τοὺς τὰ μοιράζω.

Εἶμαι πάντα κοντά τους καὶ τὰ προσέχω. Όταν ἰδῶ πὼς μπορεῖ νὰ πάθουν κανένα κακό, τὰ φωνάζω με ἀνήσυχη φωνή, κι αὐτὰ τρέχουν ἀμέσως καὶ κρύβονται κάτω ἀπὸ τὶς φτεροῦγες μου.

Κι ἂν ἔρθη ὁ ἐχθρὸς, ὅσο δυνατὸς κι ἂν εἶναι, δὲν τὸν φοβοῦμαι. Τότε δείχνω ὅλη τὴν ἀγάπη πού ἔχω στὰ παιδιά μου. Γιὰ νὰ τὰ γλιτώσω, δὲ συλλογίζουμαι οὔτε τὴ ζωὴ μου.

**5. Πόσο ἀγαπᾷ ἓνα φτωχὸ παιδί
τὴ μητέρα του.**

Ἐνα φτωχὸ κι ὀρφανὸ παιδί, ὁ Πέτρος, ἦταν ὑπηρέτης σ' ἓνα κατάστημα.

Ὁ κύριος Μάρκος, ὁ ἀφεντικός του, ἀγαποῦσε τὸν Πέτρο καὶ τὸν ἔστελνε στὸ βραδινὸ σχολεῖο γιὰ νὰ μάθῃ γράμματα.

Ὁ Πέτρος ἦταν φρόνιμο παιδί, προθυμο κι ἐργατικό. Ὄταν κόντευε ἡ Λαμπρή, ὁ κύριος Μάρκος λέει στὸν Πέτρο:

«Σήμερα νὰ ἔρθῃς νὰ σοῦ ἀγοράσω μιὰ καινούργια φορεσιὰ γιὰ τὸ Πάσχα».

— «Εὐχαριστῶ πολὺ» εἶπε ὁ Πέτρος.

Ἐμεινε ὅμως συλλογισμένος, σὰ νὰ ἤθελε κάτι νὰ πῇ καὶ δὲν εἶχε τὸ θάρρος.

«Τί συλλογίζεσαι, Πέτρο»; τὸν ρώτησε τότε ὁ ἀφεντικός του.

— «Πόσα θὰ δώσετε, κύριε, γι' αὐτὴ τὴ φορεσιὰ;» ρώτησε ὁ Πέτρος.

— «Ξαίρω κι' ἐγὼ; ... τετρακόσιες ... πεντακόσιες δραχμές ...»

— «Ἔ, τότε αὐτὰ τὰ λεφτὰ στείλετέ τα στὴ μητέρα μου, νὰ κάμῃ κι αὐτὴ Λαμπρὴ μὲ τ' ἀδερφάκια μου. Ἐγὼ περνῶ καὶ μ' αὐτὰ τὰ φορέματα ποὺ ἔχω· θὰ τὰ φυλάω καθαρὰ».

— «Καλά», εἶπε ὁ κύριος Μάρκος. «Σὺ νὰ ἔρθῃς νὰ σοῦ ἀγοράσω τὴ φορεσιὰ, κι ἐγὼ θὰ στείλω στὴ μητέρα σου τριακόσιες δραχμές· θὰ εἶναι ἀπὸ τοὺς μι-

σθούς σου· γιατί ἀπὸ σήμερα θὰ παίρ-
νης ἑκατὸ δραχμὲς τὸ μῆνα· ἀργότερα
θὰ παίρνῃς περισσότερα. Καὶ θὰ τὰ στέλ-
νουμε ταχτικὰ στὴ μητέρα σου».

«Τί καλὸς ποὺ εἶναι ὁ κύριος Μάρ-
κος!» εἶπε μὲ τὸ νοῦ του ὁ Πέτρος.

Κι ὕστερα ἀπὸ λίγο συλλογίστηκε:

«Ἀπὸ σήμερα θὰ εἶμαι πιὸ πρόθυμος
καὶ πιὸ ἐργατικός. Πρέπει μὲ τὴν ἐργα-
σία μου νὰ ξεπληρώσω τὴ μεγάλη κα-
λοσύνη ποὺ δείχνει σὲ μένα ὁ ἀφεντι-
κός μου».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

6. Ἔρχεται ὁ πατέρας.

ΑΘΗΝΩΝ

Πῆρε καὶ βραδιάζει, — Ἀκουσέ τον κάτου,
ἔκλεισεν ἡ ἀγορά· μητερίτσα μου καλή,
ἡ μητέρα σιάζει νά, τὸ πάτημά του
τὸ τραπέζι μὲ χαρά. τρίζει πάνω στὸ σκαλί.

Κάποιον, σὰν καὶ μένα, Μύρις' ὁ ἀγέρας,
περιμένει χαροπά, ἔφεξε τὸ σπιτικό,
κάποιος γνωρισμένα ἔρχεται ὁ πατέρας
στὴν ἐξώθυρα χτυπᾷ. μὲ χαμόγελο γλυκό.

(Γ. Βιζυηνός)

7. Ένα παιδί πού αγαπᾷ τὴν ἀδερφή του.

Ένας πλούσιος ἔλειπε στὰ ξένα, κι ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια γύρισε στὸν τόπο του.

Μιὰ μέρα πῆγε στὸ σχολειό. Εἶδε τὰ παιδιὰ πού πρόσεχαν στὸ μάθημα κι εὐχαριστήθηκε πολὺ.

Ὅταν ἦρθε ἡ ὥρα νὰ φύγη, εἶπε στὸ δάσκαλο:

«Σᾶς παρακαλῶ πολὺ, τὴν Κυριακή, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν, νὰ φέρετε τὰ παιδιὰ στὴν ἐξοχή, νὰ διασκεδάσουν ὥς τὸ βράδυ. Γιὰ τὸ φαγητό τους θὰ φροντίσω ἐγώ».

Τὴν Κυριακή, ἅμα τελείωσε ἡ ἐκκλησία, ὁ δάσκαλος ὠδήγησε τὰ παιδιὰ σὲ μιὰ ωραία τοποθεσία. Ἐκεῖ ἦταν πεῦκα πολλά, μὲ φύλλα καταπράσινα, λεπτὰ σὰ βελόνες· μύριζαν ρετσίνι κι ἅμα τὰ ἔπιανες, κολλοῦσε τὸ χέρι σου. Ἦταν καὶ συκιές μὲ μεγάλα πλατιά φύλλα, κι ἄλλα δέντρα.